

Kultur / Bøger

Dage med galopperende kedsomhed

Maja Lee Langvad. Foto: Isak Hoffmeyer.

ANMELDELSE / 19.03.17

Maja Lee Langvads nyeste er en fremmed læseoplevelse af svingende kvalitet, der ikke når samme højder som forgængeren

Victor Boy Lindholm

Maja Lee Langvad skriver både uvedkommende og meget præcist om stress som livsvilkår i sin seneste bog *Dage med galopperende hjertebanken*. Bogen er genreløs og kan bedst betegnes som en tekstsamling henvendt til et du, som jeget er forelsket i. Størstedelen af teksterne omhandler smerten over adskillelsen, og selve oprindelsen til denne adskillelse. Det springende smertepunkt er stress. Langvad skriver om presset under og efter udgivelse af hendes eminente konceptuelle værk *Hun er vred*. Her undersøgte hun med den gentagede sætning »hun er vred« adoptionens problematikker i dag. Det var en fast, stram og gennemtænkt form, der har sat sit aftryk på både debatten og litteraturen. Et værk der var så stringent og konsekvent, at det først og fremmest er en fremmed oplevelse at læse denne tilgængelige prosa.

Teksten har tre spor: Refleksioner over at skrive, refleksioner over stressen og refleksioner over forholdet til du'et. Sætningerne er skiftevis helt enormt skarptslagne og helt enormt uvedkommende. Det kan der naturligvis være en pointe i, men langt hen ad vejen er det blot kedeligt – og når det er værst, er det decideret vrøvl.

Refleksionerne over skriften lyder typisk således: »At skrive er en måde at være i kontakt med sig selv og verden på. Det er en måde at forstå – nogle gange ikke forstå – sig selv på.« Der er ingen grund til at betvivle sandheden af dette udsagn, men det virker også som en banal konstatering, og sådan føles alle disse sætninger i bogen, der starter med »At skrive.« Langvad trækker især på Marguerite Duras' essay *At skrive*, og citerer flere gange direkte fra denne tekst. Det er svært at sige præcist, hvorfor det er banalt, når Langvad skriver »At skrive er at sørge«, og hvorfor det ikke er, når Duras skriver »Der er selvmord i en forfatters ensomhed. Man er ensom helt ind i sin egen ensomhed. Altid ubegribeligt. Altid farligt.« Det er den samme højstemthed, den samme alvor, men jeg tror, at grunden er den samme, som til tider gør den norske forfatter Tomas Espedal komisk. Når han halvt besynger den romantiske digtersjæl og halvt falder ind i sin egen kliché.

Eller måske er det bare, fordi ingen af dem er Duras og de netop mangler denne konsekvente stilsikkerhed, som kendetegner Duras' bedste værker. Langvad stiger op til patosfyldte højder i disse sætninger om at skrive, men river også det hele ned, når hun skriver »Jeg havde bestemt mig for at købe en chai latte med soyamælk, men nu får jeg at vide, at de er udgået for soyamælk i caféen. Jeg vil ikke have, at min seneste oplevelse med at drikke en chai latte, skal holde mig fra at købe en igen. Alligevel må jeg indrømme, at jeg er lettet over, at de er udgået for soyamælk i caféen.« Denne eksistentielle soyakrise er et eksempel på det, der ikke fungerer. Måske vil andre læsere kunne lide disse skift, disse små refleksioner, men for mig bliver det uinteressant. Det ligner en konsekvens af det, der i bogen flere gange bliver omtalt som et raptus, hvor bogen er blevet til på fem uger. I mit perspektiv mangler bogen simpelthen et kritisk blik for sin egen skrift. Ideen om en næsten uredigeret tekst, der frit fortæller om en given periode kan selvfølgelig fungere, men gør det ikke her. Her stikker det gode kun momentvis frem.

Det gode er typisk også det sjove. Som f.eks. når Langvad skriver om forfatterens behov for at blive set: »Forfattere er introverte, siden de kan holde ud at være så meget alene, som man er, når man skriver. De forfattere, der går til oplæsninger og foredrag flere gange om ugen, er enten ikke forfattere, eller også er de bange for at blive glemte, at blive usynliggjort i et miljø, hvor kravet om synlighed er stort.« Jeg ved ikke om det er sandt, men det er sjovt, og måske også noget, der rent faktisk kan observeres. Figuren er den flanerende og måske lidt selvoptagede forfatterspire, måske bedst eksemplificeret i Marcel Proust inden han selv kunne sætte pennen til papiret. Langvad burde have skrevet flere stykker som denne tekst. Her er hun tættere på en egentlig stemme, der kan skrive om skriften og skriveprocessen uden at mime Duras.

Dage med galopperende hjertebanken er også en alvorlig bog. Det er en vigtig bog i Langvads videre forfatterskab, fordi den netop peger et nyt sted hen. Bogen virker som en øvelse, et forsøg på at bevæge sig videre. Det er sympatisk men ikke helt vellykket. Selvom jeg vægrer mig ved at parafasere Erik Skyum-Nielsen, har han ret, når han siger, at anmelderi for en stor del handler om at anmelde forfatterens foregående bog og ikke det aktuelle værk. I dette tilfælde er det både sandt og uretfærdigt. Det er sandt, fordi bogens kvaliteter og dårligheder er tæt forbundet med *Hun er vred*. Det er uretfærdigt, fordi så meget af bogen handler om at skrive sig væk fra sin forgænger, men den er netop stærkest, når den skriver om adoptionen og dens konsekvenser »Min adoptivfar var min far på papiret. Jeg har besluttet mig for

ikke længere at være med til at betale for vedligeholdelsen af hans gravsted. Det må må hans børn selv føre. Jeg var ikke en af dem.« Det ukunstlede, afpillede og voldsomme i dette udsagn er det, der redder bogen fra at skuffe fuldstændigt. Det er det, der trækker den op fra banalitetens hul, og viser, at Langvad stadig formår at skrive hårde og gnistrende sætninger. At ambitionen for *Dage med galopperende hjertebanken* er at komme væk fra denne stemme, er i dette perspektiv en smule problematisk og gør, at bogen primært kan anbefales til den læser, der er interesseret i dette forfatterskabs proces og udvikling efter hovedværket *Hun er vred*.

FAKTA

Maja Lee Langvad

*Dage med
galopperende
hjertebanken*

160 sider, 199,95 kr.

Gyldendal